

ELŐSZÓ

A közösségi kapcsolatok igényének felkeltése és bővítése a demokrácia megújításának esélye. E gondolatot követve készítettünk harminc mélyinterjút kisközösségek vezetőivel. Azt tételteztük, hogy olyan emberektől kapunk majd információt, akik lelkesedésükkel képesek fokozni a „bűvkörükbe” kerülők közösségi igényét és közéleti részvételét. A mélyinterjúk – melyeket sorozatunk első kötete tartalmazza – segítettek kidolgozni kutatásunk teoretikus alapelveit és hipotéziseit.

Jelen kötet a közösségi kapcsolatok működését vizsgáló alapkérdések rendszerezésével indul (Utasi), majd a téma kutatásának alapelveivel összefüggő elméleti teljesítményeket mutat be (Sik, Balog). Külön tanulmány foglalja össze a legismertebb közösségi definíciókat és kutatási módszereket (Barna-Márfi).

Az interjúk információ-anyagát felhasználó első fejezet tanulmányai a közösségekre jellemző működési elveket vázolják: a közösségi vezetés típusait (Budai), a közösségen belüli konfliktusok feloldásának változatait (Kalocsai), a működés feltételeihez szükséges pályázatkészítés kényszerét (Babócsai) s az internetes kommunikáció közösségi szerepét (Hári).

A tanulmányok következő blokkja a makro-közösség és kisközösségek relációjára összpontosít. A szerzők körvonalazzák a közösségek érdekérvényesítését, a közösségi célok realizálását segítő kapcsolati tőke szerepét (Széll), a közösségek és társadalmi nyilvánosság összefüggését (Császárs), valamint a lokális közösségek közéletben játszott szerepét (Juhász).

A kötet zárófejezetének szerzői a közösségi élet működésének különböző dimenziói mentén szedték csokorba az interjúalanyok gondolatait. A tematikus tartalomelemzésekből megismerhetjük a közösségi szolidaritást életre hívó gondolatokat (Márkus), a közösségi lét jelentőségét az emberek életében (Lószai), s azokat a domináns célokat (Végh) és értékeket (Szoldán, Lukács), amelyek az interjúalanyok szerint működtetik a kisközösségeket, megalapozzák a közösségi döntéseket (Iszkeitz), segítik a kapcsolattartást a helyi döntéshozókkal (Turbucz).

A kötet tanulmányai meglehetősen különbözőek, ám valamennyi tanulmány segítheti a kutatás következő szakaszához, a surveyhez nélkülözhetlen pontos indikátorok kidolgozását, s majd azt követően a kutatást záró releváns következtetések megalkotását.

Utasi Ágnes
kutatásvezető

